

ประโยค ป.ธ. ๔

แปล มคอเป็นไทย

สอบครั้งที่ ๒ วันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๔๙

๑. อิทานิ ยนฺตํ มงฺคลสฺสุตฺตสฺส ปุจฺฉาวสโต อุปฺปตฺตํ วิภาเวเนเตน วุตฺตํ นิทานํ ตสฺสเสวมตฺโต เวทิตพฺโพ ตตฺถ เอวมเม สุตฺนฺติ เอตฺถ มยาสทฺทฺโต เมสทฺโท โสิตทวารวิญญาณตฺโต สุตฺสทฺโท อาการนิทฺสสนาวธารณตฺโต เอวฺสทฺโท ฯ อาการตฺเถน เทเตน เถโร นานานยปริปฺพณฺโณ ฌมฺมตฺถเทสนาปฏิวะชคฺมภีรํ สพฺพสฺสฺสเทหิ สกสฺสกาสาณฺรูปมฺปลกฺขณียสภาวํ สตฺถุ วจฺนํ ตํ สพฺพปฺปกาเรน โก สมตฺโต วิญญาตุํ อถไซ มยาปิ เอเกนากาเรน สุตํ โสิตวิญญาณปุพฺพงฺคมาย โสิตวิญญาณวิธียา อุปฺচারิตนฺติ ทีเปติ ฯ นิทฺสสนตฺเถน อิทานิ วตฺตพฺพํ สกฺลํ สุตฺตํ นิทฺสเสติ ฯ โสํ หิ นานํ สยมฺภุ น มยา อิหํ สจฺฉิกตฺนฺติ อตฺตานํ ปรีโมเจเนโต เอวมเม สุตฺนฺตฺยาห ฯ มยา เอวํ อิหํ วุจฺจมานํ สุตฺตํ สุตฺนฺตฺยตฺโต ฯ อวธารณตฺเถน ตมตฺถโต พฺยญฺชนโต วา อญฺจนนฺธิกํ เอวํ น อญฺญถา ทฏฺฐพฺพนฺติ ทีเปติ ฯ โสํ หิ อตฺตโน ธารณพลํ ทสฺเสนโต สุตฺตานํ โสิตกฺมยตํ ชเนโต เอวมเม สุตฺนฺตฺยาห ฯ ตํ เม สุตํ เอวํ อีหิสเมวาทฺยตฺโต (มงฺคลตฺถทีปนิยา ปรีโม ภาโค/ข้อ ๖)

๒. เทวทฺโต กิร สตฺถารํ อญฺปฺพพฺพิตฺวา โปถฺชฺชนิกิหฺธิลาภี หุตฺวา อปรภาเค อชาตสฺสฺตฺนา กตฺลาภสฺสกาโร อโหสิ ฯ โสํ ลาภสฺสกาโรภาวโต อหํ ภิกฺขุสงฺฆํ ปรีหริสฺสามีติ ปาปจิตฺตํ อุปฺปาเตตฺวา สห จิตฺตฺบุปฺปาทา อิหฺธิโต ปรีหาติววา เอกทิวสํ เวพฺพวณฺํ คนฺตฺวา สตฺถารํ วนฺทิตฺวา ภควา ภนฺเต เอตฺรหิ ชินฺโณ วุฑฺฒิมหฺลลโก อปฺโปสฺสูกโก ทิฏฺฐจฺมมฺสุขวิหารํ อญฺญชฺชฺตฺ อหํ ภิกฺขุสงฺฆํ ปรีหริสฺสามินิยฺยาเทถ เม ภิกฺขุสงฺฆนฺติ วตฺวา สตฺถารา เขฬาลิกฺวาเทน อปฺสาเตตฺวา ปฏฺธิชิตฺโต อนตฺตมโน สตฺถริ อาฆาตํ พนฺทิตฺวา ปกฺกามิ ฯ โสํ อปรภาเค อชาตสฺสฺตฺรณฺญา

สพธิ มนเตตวา สตฤ วรรณตถิ ฌนุคคเห เปเสตวา เตสุ ปจมผล ปตวา นีวตตนเตสุ
 สย คิซุมภูฏ อารุยห ลิล ปวิซุมิตวา โลหิตุปปาทมม กตวา ปุน สตฤ วรรณตถ-
 เมว นาฟ้าคิริ วิชสซซาเปนโต มาเรตุ๋ นาสกขี ๗ โส ตโต ปฏจาย ปรีหีนลามสกกาวโร
 โกหณณเณน ซิวิตุกาโม สตถารุ อุปสงกมิตวา สาธุ ฆนเต ฆิกขู ยาวซิว อารณณกา
 อสสุ ปินทปาตีกา ปัสสุลิกา รุกขมุลิกา มจณมंस น ขาเทยยุนติ ปณจ วตถุณี
 ยาจิ ๗ สตถา นานุชานี ๗ โส ทุกขา มุจจิตุกาโม มยา สพธิ อากจณตติ วตวา เย
 ตสส วจน คณหนติ เต คเหตุวา ปณจหิ วตถุหิ ลูชปปสนน ๗ สณณวาเปนโต
 กุเลส วิณณวาเปตวา ฆณชนโต สงฆเกทาย ปรกุกมนโต อุโปสถทิวเส อตตโน
 ปรีสาย สพธิ นีสิตวา ยสลิมานิ ปณจ วตถุณี ฆมนติ โส สลาก คณหาตติ
 วตวา ฆมมวินเย อโกวิทเทหิ ปณจหิ ฆิกขุสเทหิ คหิตาย สลากาย สงฆ ฆินทิตวา
 คยาสิสวิหาร คโต ๗ โส ตโต ปฏจาย นว มาเส คีลาโน หุตวา สตถารุ
 ทฏฐกาโม อตตโน สาวเกหิ มณจเกนาทาย สาวตถี นีโต เซตวณโต พหิ จิต
 โปกุขรณีตริ ปตวา ตตถเวว ปจวี ปวีลิตวา อวีจิมหิ นีพพตติ ๗ (มจคตตถที่ปนิยา
 ปจโม ภาโค/ข้อ ๔๓)

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ป.ธ. ๔

แปล มคอเป็นไทย

๑. คำเริ่มต้นนั้นใด ที่พระอนนทเถระ เมื่อจะให้เหตุเกิดมงคลสูตร เพราะอำนาจคำถามแจ่มแจ้ง กล่าวไว้แล้ว บัดนี้ บัณฑิตพึงทราบอธิบายความของคำเริ่มต้นนั้นอย่างนี้ ในคำเริ่มต้นนั้น เม คัพท ในคำว่า เอวมเม สุตํ นี้ มีความหมายเท่ากับคัพทว่า มยา สุตํ คัพท มีความหมายเท่ากับคัพทว่า โสิตทวารวิญญาณ เอว คัพท มีความหมายเท่ากับคัพทว่า อาการะ นิตัสสนะ และอวธารณะฯ จริงอยู่ ด้วย เอว คัพท ซึ่งมีความหมายเท่ากับคัพทว่า อาการะ นั้น พระเถระยอมแสดงว่า พระดำรัสของพระศาสดาเต็มไปด้วยนัยต่าง ๆ ลุ่มลึกโดยธรรม อรรถ เทศนา และปฏิเวธ มีสภาวะที่สัตว์ทั้งมวลจะพึงกำหนดได้ตามความเหมาะสมแก่ภาษาของตน ๆ พระดำรัสนั้น ใครจะสามารถ รู้แจ้งได้โดยประการทั้งปวง ที่แท้ แม้ข้าพเจ้าก็พึงมาโดยอาการอย่างหนึ่งคือทรงจำไว้ได้ทางโสตวิญญาณวิถี ซึ่งมีโสตวิญญาณจิตเป็นสภาวะนำ ฯ ด้วย เอว คัพท ซึ่งมีความหมายเท่ากับคัพทว่า นิตัสสนะ พระเถระยอมชี้แจงพระสูตรทั้งสิ้นที่พึงกล่าวในบัดนี้ ฯ จริงอยู่ พระเถระนั้น เมื่อจะเปลื้องตนว่า ข้าพเจ้ามิใช่สยัมภู พระสูตรนี้ ข้าพเจ้าก็มิได้กระทำให้แจ้ง จึงกล่าวว่า ข้าพเจ้าฟังมาแล้ว อย่างนี้ ฯ อธิบายว่า พระสูตรนี้ คือ นี้ ได้แก่ ที่จะกล่าวอยู่ ข้าพเจ้า ฟังมาแล้ว ฯ ด้วย เอว คัพท ซึ่งมีความหมายเท่ากับคัพทว่า อวธารณะ พระเถระยอมแสดงว่า พระสูตรนั้น ไม่หย่อนไม่ยิง โดยอรรถหรือโดยพยัญชนะ ฟังเห็นอย่างนี้ คือ ไม่ฟังเห็นโดยประการอื่นฯ จริงอยู่ พระเถระนั้นเมื่อจะแสดงกำลังความทรงจำของตน เมื่อจะยังความเป็นผู้ใคร่ฟังให้เกิดแก่เหล่าสัตว์ จึงกล่าวว่า จึงกล่าวว่า ข้าพเจ้าฟังมาแล้วอย่างนี้ ฯ อธิบายว่า พระสูตรนั้น ข้าพเจ้าฟังมาแล้วอย่างนี้ คือ เช่นนี้ทีเดียว ฯ

๒. ดังได้สดับมา พระเทวทัต บวชตามพระบรมศาสดา เป็นผู้ได้ฤทธิ์อย่าง
 ปุถุชน ต่อมาในภายหลัง ได้เป็นผู้มีลภัสการะอันพระเจ้าอชาตศัตรูทรงทำ(ถวาย)
 แล้ว ฯ เธอถูกลภัสการะครอบงำแล้ว จึงเกิดความคิดชั่วร้ายขึ้นว่า เราจักปกครอง
 ภิกษุสงฆ์ ดังนี้ ก็เลื่อมจากฤทธิ์พร้อมกับจิตตูปบาท วันหนึ่ง ไปพระเวฬุวัน ถวายบังคม
 พระบรมศาสดาแล้ว กราบทูลว่า พระเจ้าข้า บัดนี้ พระผู้มีพระภาคเจ้า ทรงชราแล้วแก่
 เฒ่า ขอจงทรงชวนชวายน้อย ตามประกอบทิวาสธรรมสุขวิหารเถิด ข้าพระองค์จัก
 ปกครองภิกษุสงฆ์ ขอพระองค์จงทรงมอบภิกษุสงฆ์ให้แก่ข้าพระองค์เถิดดังนี้แล้วถูก
 พระบรมศาสดาทรงรุกรานด้วยพระวาหะว่า ผู้ก่อกินน้ำลาย แล้วทรงห้ามเสียแล้ว
 จึงไม่พอใจผูกอาฆาตในพระบรมศาสดาแล้วหลีกไป ฯ

ในกาลต่อมา พระเทวทัตนั้น คบคิดกับพระเจ้าอชาตศัตรู ส่งพวกนายขมัง
 ธนูไป เพื่อจะปลงพระชนม์พระบรมศาสดา เมื่อนายขมังธนูเหล่านั้นบรรลุโสตาปัตติผล
 แล้วพากันกลับมา จึงขึ้นภูเขาคิชฌกูฏด้วยตนเอง กลิ้งศิลาทำกรรมคือยังพระโลหิตให้
 ห้อแล้ว ให้ปล่อยช้างนาฬาคีรี เพื่อปลงพระชนม์พระบรมศาสดานั้นแลอีก ก็ไม่อาจจะ
 ให้พระบรมศาสดาลิ้นพระชนม์ได้ ฯ ตั้งแต่นั้นมา เธอ เลื่อมจากลภัสการะ ประสงค์
 จะเลี้ยงชีวิตด้วยความหลอกลวง จึงเข้าไปเฝ้าพระบรมศาสดา ทูลขอวัตถุ ๕ ประการว่า
 ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญตั้งข้าพระองค์ขอประทานโรกาส ภิกษุทั้งหลาย ฟังถือการอยู่ป่า
 เป็นวัตร เทียวบิณฑบาตเป็นวัตร ใช้ผ้าบังสุกุลเป็นวัตร อยู่โคนไม้เป็นวัตร ไม่พึงฉันปลา
 และเนื้อ ตลอดชีวิต ฯ พระบรมศาสดาไม่ทรงอนุญาต ฯ เธอจึงกล่าวว่า ใครต้องการจะ
 พันทุกข์จงมากับเรา ดังนี้แล้ว ก็พาเอาพวกภิกษุผู้ที่เชื่อคำของเธอยังชนผู้เลื่อมใสใน
 วัตถุอันเศร้าหมองให้ยินยอมด้วยวัตถุ ๕ ประการ ให้ออกปากขอ (ปัจจัย) ในตระกูล
 ทั้งหลายแล้วบริโภค เพียรพยายามเพื่อทำลายสงฆ์ ในวันอุโบสถนั่งร่วมกับบริษัทของตน
 แล้วกล่าวว่า วัตถุทั้ง ๕ ประการนี้ ควรแก่ภิกษุรูปใด ขอภิกษุรูปนั้นจงจับสลาก เมื่อ
 ภิกษุ ๕๐๐ รูป ผู้ไม่ฉลาดในพระธรรมวินัย พากันจับสลากแล้ว จึงทำลายสงฆ์แล้ว ไป
 คยาสีสะวิหาร ฯ ตั้งนั้นมา พระเทวทัตนั้น เป็นผู้อาพาธตลอด ๔ เดือน ประสงค์จะเฝ้า
 พระบรมศาสดา ถูกพวกสาวกของตนใช้เตียงหามไปกรุงสาวัตถี ถึงขอบสระโบกขรณีซึ่ง
 อยู่ด้านนอกพระเชตวัน จึงถูกแผ่นดินสูบในที่นั้นนั่นเอง บังเกิดในอเวจีมหานรกแล้ว ฯ

พระธรรมปัญญาภรณ์ ธมฺมรตโน วัดปากน้ำ...เฉลย.

สนามหลวงแผนกบาลี...ตรวจแก้.